

Arkivsak

24/26654-8

Saksbehandler

Yvonne Pleyrn

Saksgang

Ungdomsrådet

Eldrerådet

Råd for personer med

funksjonsnedsettelse

Hovedutvalg for inkludering, idrett og kultur

Møtedato

02.06.2025

02.06.2025

02.06.2025

03.06.2025

Regionalt kulturfond Vestfold - kriterier

Innstilling fra fylkesdirektøren

1. Hovedutvalg for inkludering, idrett og kultur vedtar kriterier for *Regionalt kulturfond Vestfold*, som inntatt i saken.

Sammendrag

Regionale kulturfond er en statlig tilskuddsordning vedtatt i Statsbudsjettet 2025, som skal forvaltes av fylkeskommunene. I utkastet til forskrift åpnes det for at fylkene kan utarbeide regionale kriterier for ordningen, tilpasset regionale behov.

Fylkesdirektøren legger i saken frem forslag til kriterier for *Regionalt kulturfond Vestfold*, gjeldende for 2025. Kriteriene er foreslått under forutsetning av at utkastet til forskrift vedtas uten vesentlige endringer.

Bakgrunn og saksgang

Kultur- og likestillingsdepartementet (KUD) har etablert en ny tilskuddsordning - Regionale kulturfond – som skal forvaltes av fylkeskommunene. Det er bevilget 75 millioner kroner til ordningen over Statsbudsjettets kap. 325 post 60 i 2025. Av dette får Vestfold fylkeskommune tildelt 3 854 000 kroner.

Utkast til forskrift for ordningen ble sendt på høring i desember 2024, med høringsfrist 17. mars 2025. Vestfold fylkeskommune ga sitt høringsinnspill til KUD gjennom vedtak i hovedutvalg for inkludering, idrett og kultur, HIIK-sak 18/25. KUD sier at dersom det ikke blir behov for vesentlige endringer på bakgrunn av høringen, kan forskriften fastsettes før sommeren 2025. Ved behov for større justeringer kreves ny politisk behandling og evt. ny høring.

I forskriften gis fylkeskommunene anledning til å utarbeide regionale tilpassede kriterier for ordningen. Forslag til kriterier for Regionalt kulturfond Vestfold legges frem for behandling i denne saken, med forbehold om at forskriften vedtas uten vesentlige endringer. Saken legges frem for Råd for personer med funksjonsnedsettelse, Ungdomsrådet og Eldrerådet for uttalelse. Hovedutvalg for inkludering, idrett og kultur fatter endelig vedtak i saken.

Saksopplysninger

Regionale kulturfond skal støtte opp under ansvar og roller som fylkeskommunene har i dag. I henhold til departementets utkast til forskrift er det overordnede formålet for ordningen:

Bidra til gode lokalsamfunn, og et åpent, inkluderende og mangfoldig kulturliv.

Tilskuddsmidlene skal stimulere til;

- a. Økt aktivitet og deltakelse i kulturlivet
- b. Styrke samspillet mellom profesjonelt og frivillig kulturliv
- c. Forsterke lokal og regional kulturfrivillighet
- d. Bidra til økt kvalitet på kunst- og kulturlivet lokalt og regionalt

Med utgangspunkt i departementets utkast til forskrift, ordningens formål og vedtatt høringsinnspill, har fylkesdirektøren utarbeidet et forslag til kriterier for *Regionalt kulturfond Vestfold*. I prosessen har fylkesdirektøren hatt dialog med andre fylkeskommuner; Innlandet, Buskerud, Akershus, Oslo, Østfold og Telemark.

Det er mottatt 33 innspill til forslaget fra kulturaktører i Vestfold.

Regionale kulturfond skal etter forskriften utformes med enkle søknadskriterier og rapporteringsrutiner, som er effektive for både tilskuddsmottakere og forvaltningsnivåene. Formålsparagrafen for ordningen er bred, og skal bidra til gode lokalsamfunn, og et åpent, inkluderende og mangfoldig kulturliv. Regional tilpasning av søknadskriterier gir fylkeskommunene mulighet til å innrette regionalt kulturfond i forhold til regionale kulturpolitiske mål i fylket. Regionale kulturfond skal i henhold til forskriften ikke erstatte eksisterende tilskuddsordninger, men komme i tillegg til disse.

Kriteriene og kategoriene som er foreslått gjelder for 2025. Erfaringene fra første tildelingsrunde må evalueres, slik at kriteriene kan justeres og tilpasses i henhold til fylkeskommunens pågående strategiarbeid, og gjennomgang av øvrige tilskuddsordninger og virkemidler innen kulturfeltet. Departementet legger til grunn at det kan bli nødvendig å justere forskriften på bakgrunn av fylkeskommunenes og søkeres erfaringer med den, etter at den har virket i en periode.

Forslag til søknadskategorier for *Regionalt kulturfond Vestfold*;

1. Produksjon

Mål: Øke kvaliteten og kompetansen i kulturlivet, gjennom samspill mellom profesjonelt og frivillig kulturliv.

Det kan søkes tilskudd til prosjekter og oppsetninger som skal vises for et bredt publikum. Prosjektet må involvere aktører fra både det profesjonelle feltet og frivilligheten/amatører. Profesjonelle kulturaktører og aktører innen kulturfrivilligheten kan søke.

2. Samarbeid

Mål: Styrke lokal og regional kulturfrivillighet gjennom økt samarbeid. Bidra til kunnskapsoverføring mellom aktører og styrke samarbeidsstrukturer, med varig effekt. Det kan søkes tilskudd til prosjekter og tiltak som bidrar til å etablere samarbeid på tvers av organisasjoner og kulturaktører. Samarbeidet kan favne aktører i en kommune, på tvers av flere kommuner, eller på tvers av lokalt/regionalt nivå. Lokale og regionale organisasjoner innen kulturfrivilligheten kan søke.

3. Kultur for alle

Mål: Større variasjon i kulturtilbudet, gjennom rekruttering av nye deltakere, og stimulering av nye kulturuttrykk. Det kan søkes tilskudd til nye satsinger som bidrar til økt bredde i kulturtilbudet i fylket. Eksempelvis smalere sjangere eller tiltak, eventuelt aktivitet rettet mot en spesifikk målgruppe. Profesjonelle kulturaktører og aktører innen kulturfrivilligheten kan søke.

Fullstendig beskrivelse av *Regionalt kulturfond Vestfold* følger som vedlegg til saken. Det er ikke foreslått å dele tilskuddsrammen spesifikt mellom de tre kategoriene. Dette er en helt ny ordning hvor det er uvisst hvor mange søknader som mottas innen hver kategori. Dette vil også gi fleksibilitet i prioritering av søknadene mellom kategoriene.

Foreslåtte overordnede prioriteringer:

- Relevans, søknaden skal bidra til å oppfylle målet med ordningen
- Samarbeid mellom flere aktører
- Aktiviteter med regional verdi, involverer deltakere/publikum utover egen organisasjon og/eller kommune
- Unge talenter
- Søknader som styrker scenekunstheltet prioriteres i 2025
- Tildelingen skal hensynta geografisk spredning av midlene

Mottatte innspill til kriterier:

Fylkesdirektørens forslag til regionale kriterier ble sendt direkte til kommunene v/kulturledere, frivilligheten v/regionale paraplyorganisasjoner og øvrige profesjonelle kulturaktører som VFK har rammeavtale med, for å hente innspill på forslaget. Utkastet til kriterier ble også tilgjengeliggjort på fylkeskommunens hjemmeside, slik at andre aktører ble gitt anledning til å gi sine innspill. Det ble mottatt 33 innspill innen fristen 11. april.

Utkastet til kriterier har fått bred støtte. Innspillene har gitt relevante kommentarer til kriteriene og foreslåtte prioriteringer. Det blir understreket viktigheten av at hele bredden i kulturfrivilligheten gis anledning til å søke tilskudd, og at det gis rom for å prioritere og satse på enkelte prosjekter gjennom større tildelinger, samtidig som at mindre tiltak og aktører gis

anledning til å motta tilskudd gjennom ordningen. Flere av innspillene påpeker behov for at ordningen bør kunne gi flerårig støtte for å bidra til forutsigbarhet, spesielt med tanke på nyskaping. Enkelte innspill er relevante for arbeidet med ny strategi for scenekunst, og tas med inn i den prosessen, samtidig som det styrker forslaget om å prioritere midler til scenekunst i 2025. Sammenfatting av innspillene;

Produksjon - 83% av innspillene mener at dette er et viktig punkt.

Påpeker det gjensidige læringspotensialet i samarbeidsprosjekter mellom profesjonelt og frivillig kulturliv. Enkelte innspill mener at støtte må kunne gis også til kun den profesjonelle delen av kulturlivet, for å oppnå økt kvalitet. Viktig med ekstra fokus på unge profesjonelle utøvere og fagmiljøer i etableringsfasen.

Samarbeid - 93% av innspillene mener dette er et viktig punkt.

Det understrekes i de fleste innspill at samarbeidsprosjekter på tvers av kommunegrenser, på tvers av kunstneriske sjangere, organisasjoner imellom, og samarbeid mellom unge og gamle kulturaktører, er nøkkelen til alt utviklingsarbeid og kompetanseheving. Samarbeidsprosjekter har større muligheter for også å kunne utløse annen finansiering.

Kultur for alle - 97% av innspillene mener dette er et viktig punkt.

Avgjørende for et velfungerende kunst- og kulturliv er å gi plass, muligheter og midler til smale stemmer og nye uttrykk. Dette for å sikre kunstnerisk frihet og ytringsfrihet, og opplevd mening og tilhørighet, både for unge, og eldre, og/eller marginaliserte stemmer i samfunnet. Kriteriene må være åpne for nye uttrykksformer og sjangerblanding, som er viktig for deltakelse fra unge mennesker utenfor det tradisjonelle kulturlivet.

Immateriell kulturarv er et felt som bør styrkes gjennom regionalt kulturfond.

De statlige midlene for 2025 må tildeles og utbetales i gjeldende budsjettår, aktiviteten kan sluttføres i 2026.

De foreslåtte kriteriene for Regionalt kulturfond Vestfold foreslås under forutsetning av at den nasjonale forskriften for ordningen vedtas før sommeren, uten vesentlige endringer.

Fylkeskommunen vil i løpet av våren utarbeide en digital søknadsportal for ordningen, slik at ordningen kan lyses ut så raskt som mulig etter vedtak av kriterier. Ordningen kan eventuelt utlyses 10. juni, med søknadsfrist 1. september. Hovedutvalget vil da få søknadene til behandling i møterekke 7. Rapporteringsrutiner skal utarbeides i samarbeid med KUD.

Økonomiske, administrative og juridiske konsekvenser

Fylkeskommunen får gjennom ordningen Regionale kulturfond ansvar for forvaltning av en ny statlig tilskuddsordning på kulturområdet. Vestfold fylkeskommune tildeles 3 854 000 kroner i 2025, bevilget gjennom Statsbudsjettets kap. 325 post 60.

Fylkeskommunene gis anledning til å benytte inntil 5% av tildelt ramme til administrasjon av ordningen. Fylkesdirektøren anbefaler at det lyses ut 3 800 000 kroner til Regionalt kulturfond Vestfold. Resterende 54 000 kroner benyttes til administrasjon av ordningen.

Konsekvenser for fylkets klimamål og FNs bærekraftsmål

Regionale kulturfond bidrar til måloppnåelse innenfor flere av FNs bærekraftsmål:

- Nr. 8 *Anstendig arbeid og økonomisk vekst*. Ordningen vil gi kunstnere og kulturaktører mulighet til å utøve sitt virke i regionen.
- Nr. 10 *Mindre ulikhet*. Ordningen skal bidra til et åpent, inkluderende og mangfoldig kulturliv.
- Nr. 11 *Bærekraftige byer og samfunn*. Ett av målene med ordningen er gode lokalsamfunn.

Fylkesdirektørens vurdering

Regionale kulturfond etableres i alle fylker i 2025. Midlene skal gå til aktivitet og prosjekter som ofte faller utenfor etablerte ordninger lokalt, regionalt og nasjonalt. Ordningen vil få stor betydning for fylkeskommunens rolle som regional utviklingsaktør og tilskuddsforvalter på kulturfeltet. Fondet er innrettet spesielt mot samarbeid mellom profesjonelt og frivillig kulturliv, et område som i dag i stor grad faller utenfor kriteriene i eksisterende ordninger. Forslaget til kriterier for *Regionalt kulturfond Vestfold* som legges frem i denne saken er basert på vedtatte forskrift og ordningens formål, dialog med kommuner, andre fylkeskommuner og mottatte innspill fra 33 ulike kulturaktører i fylket.

Regionalt kulturfond Vestfold gir kulturaktørene i fylket nye muligheter for å søke tilskudd fra fylkeskommunen. Fylkesdirektøren har valgt å definere tre søknadskategorier, for å tydeliggjøre tilskuddsordningen for søkerne. Søknadene vil da vurderes og prioriteres opp mot hverandre innenfor den enkelte kategori, noe som bidrar til likebehandling. Det er ikke foreslått å dele den totale tilskuddsrammen på de tre søknadskategoriene, for å ivareta mest mulig fleksibilitet i prioriteringen mellom kategoriene. Fylkesdirektøren mener det er naturlig å se *Regionalt kulturfond Vestfold* i sammenheng med arbeidet med utvikling av en ny struktur for scenekunst i Vestfold, og har derfor foreslått at scenekunst er et av de foreslåtte overordnede prioriteringene i 2025.

Regionalt kulturfond Vestfold supplerer fylkeskommunens etablerte ordning *Kunstproduksjon* – rettet mot profesjonelt kulturliv, og *flerårige rammeavtaler* (inkl. tilskudd) rettet mot regionale paraplyorganisasjoner innen kulturfrivilligheten. De foreslåtte søknadskategoriene er tydelige på at det er profesjonelle og frivillige kulturaktører som kan søke til samarbeidsprosjekter. Samtidig er kategorien *samarbeid* rettet direkte mot kulturfrivilligheten, for å styrke samarbeidet mellom aktørene på tvers av kommuner og/eller på tvers av lokalt/regionalt nivå.

Regionalt kulturfond Vestfold vil bidra til å nå regionale kulturpolitiske mål, sammen med fylkeskommunens øvrige virkemidler på kulturfeltet og på tvers i sektor for samfunnsutvikling. Gjennom det definerte formålet for Regionale kulturfond vil ordningen også kunne bli et viktig bidrag i arbeidet med realisering av Vestfoldplanens prioriterte fylkesmål - *Vestfold er et inkluderende fylke med høy samfunnsdeltagelse*.

Nasjonale ordninger på kulturområdet når i liten grad kulturaktører i Vestfold, og Regionale kulturfond er et svært positivt bidrag i forvaltningen av statlige virkemidler på kulturområdet.

Kriteriene som nå foreslås vedtatt gjelder for 2025. Dersom ordningen videreføres må de regionale søknadskriteriene evalueres, og tilpasses den kommende strategi for kultur, reiseliv og opplevelser.

Det er positivt og hensiktsmessig at fylkeskommunene kan benytte inntil 5% av tildelt ramme til administrasjon. Det er likevel viktig at mest mulig av tilgjengelige midler kommer kulturlivet til gode, og fylkesdirektøren foreslår i saken å sette av mindre enn 5% til administrasjon. Vestfold fylkeskommune forvalter flere tilskuddsordninger på kulturområdet, og vil primært utnytte eksisterende rutiner og kompetanse til det beste for en helhetlig tilskuddsforvaltning.

Konklusjon/anbefaling

Den nyetablerte statlige tilskuddsordningen Regionale kulturfond vil bidra til økt aktivitet, nye samarbeidsprosjekter, og økt kvalitet innen fylkets kunst- og kulturliv. Fylkesdirektøren anbefaler at forslag til søknadskategorier og prioriteringer for *Regionalt kulturfond Vestfold* vedtas.

Vedlegg:

Kriterier Regionalt kulturfond Vestfold 2025